

Experiència seleccionada en la modalitat de pòster

DADES DEL CENTRE

<i>Codi del centre</i>	08034011
<i>Nom del centre</i>	Institut Frederic Mompou
<i>Localitat</i>	Sant Vicenç dels Horts

TÍTOL

Projecte "Aprents"

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

Matèria de diversificació curricular dels i les alumnes de l'Aula Oberta de 4t d'ESO de durada anual, consistent en la realització d'una experiència d'aprenentatge en un entorn laboral. L'experiència és d'àmbit municipal. Aquesta activitat curricular ofereix l'alumnat la possibilitat de tenir un contacte real amb el món laboral, desenvolupant hàbits de responsabilitat personal i social.

La matèria s'estructura en dos quadrimestres, durant els quals els alumnes desenvolupant l'activitat en un centre de treball, diferent a cada quadrimestre, durant 10 hores setmanals. L'assignació de les empreses es fa considerant el perfil de l'alumnat i els seus interessos i aptituds. La matèria s'avalua a partir de la valoració de l'empresa, de l'equip de professors i del propi alumne, de manera contínua i a partir d'uns indicadors que contemplin els diversos aspectes d'aquesta activitat d'aprenentatge.

Aquesta activitat d'aprenentatge a les empreses és continuïtat i complementa els "Crèdits variables prelaborals", matèria de diversificació curricular que cursa l'alumnat de l'Aula Oberta de 3r, iniciant-los en l'aprenentatge de diverses professions.

DESCRIPCIÓ DE LA PRÀCTICA

Curs acadèmic 2008-2009

Punt de partida L'acció educativa ha de tenir en compte les diverses maneres d'aprendre de l'alumnat, adequant l'ensenyament a les característiques personals i socials que condicionen els aprenentatges, i seleccionant i organitzant de manera adequada els continguts que els nois i les noies han d'assolir. Es a dir, ha de posar els mitjans necessaris perquè cada noi i noia se senti atès, orientat i valorat, quan ho necessiti i sense cap tipus de discriminació, per tal que pugui desenvolupar al màxim les seves capacitats.

Com a reflex de l'actual diversa i canviant societat, hi ha un seguit d'alumnes que, per raons i trajectòries diverses, té veritables dificultats per

desenvolupar les seves capacitats dins el sistema ordinari de funcionament d'un centre educatiu.

Cap a ells cal cercar alternatives educatives que els possibilitin l'atenció més personalitzada, oferint models d'organització diferents segons les seves característiques i del medi on es porta a terme l'acció educativa. Aquest alumnat desmotivats pels aprenentatges i amb una baixa autoestima pels resultats obtinguts en els estudis, valora força la seva incorporació al món laboral i no pas el seu actual estatus escolar.

Actualment ja existeix per a aquesta tipologia d'alumnes l'oferta dels "Crèdits Variables Pre-laborals". Es un esglaó intermig entre els dos àmbits, l'escolar i el laboral, però amb un marcat accent escolar. Mancava doncs, encara, una oferta que ajudés a mantenir el lligam entre aquests dos àmbits, però des d'un accent pròpiament laboral: el Projecte Aprenents.

El Projecte Aprenents consisteix, mitjançant un projecte de diversificació curricular, en la realització de pràctiques en empreses de la localitat per part de l'alumnat de 4t d'ESO dels tres instituts del municipi. Aquestes pràctiques formaran part del currículum dels alumnes, ocupant-ne un terç de l'activitat horària de l'alumnat.

Objectius Aquest projecte té els dos grans objectius generals següents:

- Complementar els actuals Crèdits Variables Prelaborals amb unes estades d'aprenentatge dins les empreses, per tal d'oferir un escenari més adient a la seva realitat a l'alumnat de 4t d'ESO amb diversificació curricular.
- Facilitar a l'alumnat un itinerari formatiu orientat a una incorporació al mercat laboral amb unes garanties d'èxit més grans.

I els següents objectius més específics:

- Desenvolupar eines i estratègies pel domini del llenguatge oral i escrit que facilitin la inserció a la vida sociolaboral.
- Potenciar el raonament, la lògica i l'experimentació per a resoldre problemes de la vida quotidiana, en el procés de presa de decisions.
- Afavorir la integració al món laboral i/o l'orientació cap a estudis posteriors, mitjançant el coneixement de diferents realitats laborals.
- Facilitar l'autoconeixement de l'alumne sobre capacitats, habilitats, interessos i valors ocupacionals.
- Desenvolupar hàbits i actituds que els permetin afrontar d'una forma autònoma i equilibrada la pròpia activitat.
- Ajudar a la formació d'una imatge ajustada d'ells mateixos desenvolupant un nivell adequat d'autoestima.
- Valorar l'esforç i la superació de dificultats, tot aprenent a tolerar la frustració buscant estratègies per afrontar les dificultats.
- Desenvolupar les estratègies i habilitats socials que afavoreixin la relació amb els altres, sobretot pel que fa a la participació en les activitats, el respecte, la solidaritat i la tolerància, superant actituds d'inhibició i rebuig cap a les diferències.

*Desenvolupament de
l'experiència*

Aquest projecte requereix de la intervenció de diferents entitats i estaments, una complexitat organitzativa necessària per poder assegurar el seu òptim funcionament i la seva sostenibilitat en el temps.

Cal coordinar les empreses, els instituts i l'Ajuntament amb la supervisió de la Inspecció educativa. Es fa, per tant, imprescindible la figura d'una coordinació externa als instituts, aportada per l'Ajuntament i amb les següents funcions:

- Buscar les empreses del municipi que acceptin participar al projecte.
- La coordinació global del projecte.
- Assessorar i participar en la confecció del itineraris dels alumnes.
- Convocar i dinamitzar les reunions periòdiques de coordinació i seguiment conjunt entre els instituts.

El projecte és part del currículum de l'alumnat, dedicant-hi 10 hores setmanals, un terç de l'horari. L'estada en una empresa es quadrimestral, dos empreses per curs per alumne. La resta del currículum (20 hores setmanals) es desenvolupa a l'IES al matí, de dilluns a dijous.

El nombre màxim d'alumnes participants és de 12 per institut. De l'IES Frederic Mompou n'han participat 11 el curs 2008-2009. Aquesta

experiència a diferents empreses els permet ampliar el coneixement sobre el món laboral i els ajudar a concretar els seus interessos professionals i a descobrir i posa a prova les seves pròpies habilitats i aptituds.

L'assignació dels alumnes a les empreses s'estableix a l'inici del curs per part de l'equip educatiu responsable de cadascun dels alumnes, de manera coordinada entre els tres instituts i amb el suport de la figura del coordinador.

Per fer-hi el seguiment el centre determina un coordinador del projecte amb les següents funcions:

- Elaborar l'itinerari de pràctiques de cada alumne trimestralment en coordinació amb la resta de centres.
- Participar en les reunions de coordinació del Projecte Aprenents.
- Supervisar l'assistència i la puntualitat de cada alumne a les empreses.
- Contactar amb l'empresa periòdicament per poder fer l'avaluació de l'alumne.
- Tutoritzar l'alumne en el seu procés d'aprenentatge.
- Resoldre les incidències que es puguin produir en l'estada de l'alumne a l'empresa.

Per poder realitzar aquestes tasques de seguiment i avaluació de l'alumnat a les empreses, juntament amb la coordinació general del projecte, el professor coordinador té una dedicació horària setmanal de 4 hores.

Les empreses que participen coneixen la tipologia de l'alumnat i els objectius del Projecte, i es comprometen a iniciar els alumnes en l'aprenentatge de la professió. Preferentment ofereixen llocs de treball en horari escolar, durant les tardes o divendres al matí, tot i que ocasionalment l'activitat també es fa en un altre horari per les característiques del centre de treball. Les empreses omplen periòdicament un full de registre avaluatiu amb els aspectes a valorar.

Mitjançant un conveni amb el Departament d'Educació, l'Ajuntament es corresponsabilitza del projecte, assumint part dels recursos econòmics i humans, facilitant la relació d'empreses de la població que acullen els alumnes, fent-se càrrec de les despeses de la figura del coordinador municipal del projecte, de l'assegurança i del material necessari de l'alumnat per a la seva realització.

*Treball competencial
(metodologia/tipologia
d'activitats/organització
social)
Veure annex guia d'ús*

Es treballen les següents competències:

Competències comunicatives

1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual

- Escoltar el professor, els responsables de l'activitat a l'empresa i els companys/es.
- Entendre explicacions que impliquen un ordre o un conjunt d'ordres.
- Expressar oralment idees utilitzant frases senzilles.
- Explicar oralment accions i procediments seguits de forma ordenada.
- Explicar per escrit idees, accions i procediments ordenadament.
- Dialogar amb les persones i els companys de l'entorn laboral.

- Emprar un vocabulari adient a la temàtica i situació.
- Contestar de manera oral i escrita preguntes directes d'explicacions o extreptes d'un text.

2. Competència artística i cultural

- Conèixer, valorar i respectar els valors bàsics i la manera de viure de la pròpia cultura i d'altres cultures.
- Fomentar el treball cooperatiu en el desenvolupament de les diferents tasques.
- Respectar les normes establertes per a la vida laboral i social.
- Mostrar sensibilitat i respecte vers les manifestacions i creacions laborals.

Competències metodològiques

3. Tractament de la informació i competència digital

- Conèixer els diferents suports en què es troba una informació.
- Aprendre a cercar, seleccionar i emmagatzemar la informació en diferents suports.
- Guardar ordenadament i recuperar treballs.
- Utilitzar a nivell d'usuari les aplicacions bàsiques del sistema operatiu.
- Utilitzar de manera senzilla i autònoma diferents programes d'ofimàtica.
- Utilitzar el correu electrònic.
- Buscar informació amb un navegador emprant correctament les paraules clau.

4. Competència matemàtica

- Aplicar les operacions bàsiques a situacions concretes del món laboral.
- Conèixer els símbols matemàtiques bàsics.
- Interpretar gràfics, croquis, i fulletons d'instruccions de processos senzills.
- Analitzar, interpretar i expressar informacions, dades i argumentacions a partir de pautes prèviament treballades.
- Mostrar seguretat i confiança per a la resolució de problemes de la vida quotidiana.

5. Competència d'aprendre a aprendre

- Reconèixer les pròpies capacitats.
- Ser conscient del que se sap i del que cal aprendre, les carències.
- Prendre consciència del què s'aprèn i com s'aprèn.
- Buscar noves estratègies per enfrontar-se davant les dificultats.
- Conèixer i utilitzar diferents tècniques d'aprenentatge i d'estudi, treball cooperatiu i treball per projectes.
- Buscar informació utilitzant diversos recursos.
- Plantejar hipòtesis i analitzar les causes i conseqüències que se'n deriven.
- Treure i extreure conclusions.
- Raonar de forma sistemàtica.
- Aplicar els diferents aprenentatges a nous àmbits i generar-ne de nous amb la seva aplicació.
- Saber organitzar-se bé el temps i les activitats.
- Gaudir de l'aprenentatge.

Competències personals

6. Competència d'autonomia i iniciativa personal

- Adquirir valors de responsabilitat i constància en el treball.
- Adquirir hàbits bàsics de seguretat i higiene en l'àmbit laboral.
- Ser perseverant davant l'adversitat.
- Millorar la confiança en sí mateix.
- Potenciar l'autocontrol.
- Potenciar la capacitat de crear petits projectes i planificar les accions per a dur-los a terme.
- Mostrar-se flexible davant el medi que ens envolta.
- Desenvolupar una actitud positiva envers els canvis.
- Ser conscient de les pròpies accions en el medi.
- Desenvolupar la capacitat d'afrontar els problemes, de prendre decisions i d'assumir errades.
- Mostrar responsabilitat en tots els actes.
- Tenir iniciativa.
- Proposar-se objectius i planificar les accions per a assolir-los.
- Valorar la presa de decisions per tal que les accions siguin assertives.
- Valorar positivament la satisfacció a llarg termini per sobre de la immediata.
- Projectar la pròpia persona a partir del treball realitzat.

Competències específiques centrades en conèixer i habitar el món

7. Competències en el coneixement i la interacció amb el món físic

- Adequar la percepció de l'espai físic en els quals es desenvolupen les activitats humanes i la vida en general.
- Moure's en l'entorn laboral i respondre als possibles problemes de forma autònoma.
- Dirigir reflexivament accions per a la millora i preservació de les condicions de vida pròpia i dels altres, per tenir cura del medi, fer un ús responsable dels recursos i racionalitzar el consum.
- Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum i el medi ambient, i contribuir a la seva conservació i millora.
- Valorar i conscienciar-se que el desenvolupament sostenible serà possible si afavorim entre tots pràctiques i actituds d'ús responsable dels recursos.

8. Competència social i ciutadana

- Conèixer la pròpia persona.
- Acceptar-se un mateix i intentar millorar.
- Acceptar i respectar els altres i les llibertats d'un mateix i les dels altres.
- Mantenir un comportament correcte a l'entorn laboral.
- Mostrar les pròpies idees.
- Acceptar i respectar les idees dels altres.
- Tenir capacitat d'empatia.
- Saber discutir mantenint un comportament adequat.
- Utilitzar el diàleg per prendre decisions i arribar a acords.

	<ul style="list-style-type: none"> - Complir els acords. - Conèixer els nostres drets i responsabilitats per prendre decisions. - Ser responsable de les pròpies decisions i decidir com ha de ser aquest comportament en cada situació. - Cooperar amb els altres. - Valorar les diferències culturals entre els diferents col·lectius, en particular entre homes i dones. - Desenvolupar una visió crítica (ajustada a la realitat i no basada en estereotips) envers fenòmens com la immigració i la diversitat cultural.
<i>Temporització</i>	Matèria de durada anual, organitzada i avaluada quadrimestralment.
<i>Recursos humans i materials</i>	Els recursos humans dedicats al projecte per part del centre són el professorat implicat en l'activitat, amb dedicació horària específica de 4 hores per part del coordinador del projecte, i el seguiment avaluatiu de l'equip de professors de l'aula oberta. A més, l'Ajuntament assumeix la despesa de la coordinadora municipal del Projecte, de l'assegurança i el material de l'alumne
<i>Valoració i conclusions</i>	<p>La posta en marxa del projecte durant el curs 2008-2009 es valora molt positivament, tant per part de l'equip docent de l'Aula Oberta implicat com de l'Equip Directiu del Centre.</p> <p>En particular hi destaquem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El fet que alumnes amb perfil d'Aula Oberta s'hi vegin immersos en una activitat d'aprenentatge desenvolupada en un entorn laboral real, posant-los a prova pel que fa capacitats, habilitats, interessos i hàbits socials. • L'assoliment en un alt percentatge dels objectius inicialment previstos: 9 dels 11 alumnes que estan fent el projecte l'han superat satisfactòriament pel que fa al primer quadrimestre (un 81'8%). • Els alumnes han mostrat, molt majoritàriament, un alt grau de maduresa i responsabilitat pel que fa a les principals competències bàsiques (comunicatives, metodològiques, personals...) que es treballen amb aquesta activitat d'aprenentatge. • La adequada implicació i coordinació dels diferents agents que garanteixen el bon funcionament del projecte: Ajuntament i coordinadora municipal del projecte, empreses, coordinador del centre i equip docent de l'aula oberta. <p>Tant el desenvolupament pràctic del projecte com els resultats obtinguts, ens permeten concloure que el Projecte Aprenents és molt útil com a eina de diversificació curricular que facilita als alumnes de l'Aula Oberta un coneixement real del món laboral i de les seves capacitats i interessos, complementant el coneixement i la formació inicial obtinguts a través dels Crèdits Variables Prelaborals de 3r.</p>
<i>Documentació complementària</i>	S'adjunta arxiu amb la programació dels Projectes de Diversificació Curricular del Centre, que inclou el Projecte Aprenents, i fotografies d'alguns alumnes fent l'activitat en empreses.
<i>Aspectes innovadors</i>	El desenvolupament d'una part del currículum de l'alumne en centres de treball és una experiència clarament innovadora, amb intervenció en el

procés educatiu de diverses institucions i agents socials. Aquesta activitat suposa:

- Una organització complexa que obliga a un alt grau d'implicació i coordinació del conjunt de responsables implicats, des de l'Ajuntament i el coordinador municipal del Projecte fins l'Equip Directiu del Centre, amb un paper destacat del professor coordinador del centre i de l'equip docent de l'Aula Oberta, així com de l'empresa on s'hi fa l'activitat.
- Un procés d'aprenentatge i una metodologia de treball amb un gran protagonisme de l'alumnat, que viu en temps real el món laboral que haurà d'experimentar en el futur, aprenent, descobrint i posant en pràctica les seves capacitats, habilitats, interessos i hàbits socials. Aquesta experiència d'aprenentatge funcional afavoreix el comportament madur i responsable de l'alumne, descobrint-li els aspectes a millorar.

Eficiència Els resultats satisfactoris obtinguts en l'avaluació de l'alumnat --i en la valoració del funcionament del projecte mateix-- mostren la utilitat del Projecte Aprenents com a eina d'aprenentatge i d'inclusió social per als alumnes de l'Aula Oberta del nostre centre.

Criteris d'avaluació L'avaluació de l'alumnat és responsabilitat de l'equip docent de l'Aula Oberta de 4t, ja que, en tractar-se d'un projecte interdisciplinari, a més del professor coordinador del Projecte, també hi estan implicats els professors de les diferents àrees d'aprenentatge de l'Aula Oberta de 4t, els quals, mitjançant les reunions de coordinació i les sessions d'avaluació, hi participen en el seguiment i l'avaluació dels resultats dels alumnes participants.

Les fonts d'informació per aquesta avaluació es basen en:

- L'empresa: a través del full de registre de l'empresa i la comunicació oral institut – empresa.
- L'alumne: a través del full de registre de l'alumne.
- El coordinador: a través de les informacions que recull del seguiment de l'activitat.

L'avaluació es fa a partir dels indicadors que reflecteixin el grau d'assoliment per part de l'alumne de les competències bàsiques que es treballen amb aquest projecte, en especial les que fan referència a l'assistència, la puntualitat, el compliment de l'horari, l'acceptació de les condicions de treball, la responsabilitat, l'autonomia i la capacitat de treball.

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació Àngel Cuadrado Valls, professor coordinador del Projecte Aprenents i tutor de l'AO 4t.

Professorat implicat Teo Navarro Guardia, cap de Departament d'Atenció a la Diversitat i professor de l'AO 4t.
Ferran Polo Morral, professor de l'AO 4t.
Pilar Muñoz, professora de l'AO 4t.

CONTACTE

<i>Nom i cognoms</i>	Ángel Cuadrado Valls Professor coordinador del <i>Projecte Aprenents</i> (IES Frederic Mompou)
<i>Telèfon</i>	936563801 / 936566254
<i>Unitat</i>	Servei Educatiu Baix Llobregat-6. Serveis Territorials al Baix Llobregat

